

... piątek 14 grudnia 1945 r.

Nok II. r.271 (547)

KONFERENCJA MOSKIEWSKA TRWA 2 LUB 3 TYGODNIE

Londyn 14.XII. W londyńskich kołach politycznych przypuszczają, iż konferencja moskiewska potrwa od 2 do 3 tygodni. W każdym razie musi się ona zakończyć przed 10 stycznia, kiedy to w Londynie zbiera się walne zgromadzenie Organizacji Zjednoczonych Narodów. Prasa brytyjska uważa, iż głównym zadaniem obrad moskiewskich będzie przygotowanie odpowiedniej atmosfery dla rozpoczęcia działalności tej organizacji. Sądzą po ilości ekspertów od spraw perskich, jacy wchodzi w skład delegacji brytyjskiej i amerykańskiej, zagadnienie Iranu będzie wszechstronnie omawiane na konferencji. Nie wiadomo jeszcze, czy przedstawiciele mocarstw zgodzą się dopuścić delegatów perskich do obrad, jednakże uchodzi za pewne, że premier i minister spraw zagranicznych Iranu będą w Moskwie w czasie konferencji. Wczorajsze oświadczenie Truman'a, że ministrowie spraw zagranicznych 3 mocarstw zbiorą się ponownie w marcu w Waszyngtonie, wywołało wielkie zdziwienie w Londynie. Bevin miał oświadczyć w rozmowach prywatnych, że nie wie o tej propozycji i że lepiej obecnie myśleć o powodzeniu konferencji moskiewskiej, a nie zajmować się już planowaniem nowej konferencji. Przypuszczalnie w Moskwie Byrnes zaprosi Bevina i Mołotowa do Waszyngtonu. Bevin zatrzyma się dziś wieczorem w Berlinie, gdzie konferować będzie z generałem Robertsonem, zastępcą marszałka Montgomery'ego oraz Sir Wiliamelem Strangem, politycznym doradcą brytyjskiego zarządu okupacyjnego.

Moskwa 14.XII. Delegacja amerykańska przybywa do Moskwy dzisiaj, brytyjska - jutro. Rozmowy rozpoczną się w niedzielę i toczyć się będą w pałacu Spiridonowka, w którym w listopadzie 1943 r. odbywała się konferencja z udziałem Cordel Hulla, Edena i Mołotowa. Korespondenci brytyjscy donoszą, że wokół pałacu ustawione zostały silne strażnice złożone z oddziałów NKWD. Przygotowany został również liczny sztab tłumaczy. Wskazówką, iż sprawy Japonii będą również dyskutowane na konferencji była wczorajsza audycja radia moskiewskiego, która wypowiedziała się za dopuszczeniem Sowietów do udziału w komisji kontrolnej dla Japonii, z takimi samymi prawami jakie mają inne mocarstwa.

IZBA GMIN RATYFIKOWAŁA UKŁAD O POŻYCZCE AMERYKANSKIEJ

Londyn 14.XII. 345 głosami przeciw 98, przy przesz. 100 wstrzymujących się od głosowania, Izba Gmin ratyfikowała wczoraj wieczorem układ o pożyczce amerykańskiej. Przemawiając w imieniu opozycji, Churchill krytykował ciężkie warunki pożyczki, lecz oświadczył, iż odrzucenie jej pogorszyłoby jeszcze sytuację. Mimo wszystko warunki amerykańskie są bardziej wielkoduszne, niż jakiegokolwiek innego państwa, które ofiarowało W. Brytanii kredyt. Przemawiając w imieniu rządu Bevin oświadczył, że pożyczka nie pójdzie na spłatę długów wojennych, ale na zakup żywności i maszyn. Układ z Ameryką przynosi faktycznie anulowanie długów, wynikających z dostaw na zasadzie Lend - Lease. Dług ten obciążał W. Brytanię sumą 50 miliardów dolarów. W myśl obecnego układu zapłaci ona za te dostawy tylko 650 milionów dolarów. Bevin zaprzeczył również jakoby układ z Ameryką naruszał zasadę preferencji celnej w ramach Imperium Brytyjskiego. W pewnym momencie Churchill przerwał Bevinowi i oświadczył, iż warunki amerykańskie są dlatego tak ciężkie, że Stany Zjednoczone nie mają zaufania do socjalistycznego rządu brytyjskiego. W odpowiedzi Bevin nazwał zarzut Churchilla oszczerstwem pod adresem rządu amerykańskiego. Polityka amerykańska w stosunku do W. Brytanii nie zależy od tego, jaki W. Brytania ma rząd. Delegaci brytyjscy w Waszyngtonie nie rokowali z bankierami amerykańskimi, ale z przedstawicielami rządu amerykańskiego. W zakończeniu Bevin powiedział, iż pożyczka amerykańska nie rozwiązuje wszystkich trudności gospodarczych W. Brytanii, która znajduje się obecnie w takim samym położeniu pod względem gospodarczym, w jakim była pod względem politycznym w r. 1940. Tylko wyteżona praca całego narodu może przyczynić się do poprawy sytuacji. Po ratyfikacji układu pożyczkowego Izba przyjęła w drugim czytaniu projekt ratyfikacji układu monetarnego z Bretton Woods. Za ratyfikacją głosowało 314 posłów, przeciw 50. Dziś ustawa będzie przyjęta w trzecim czytaniu. W poniedziałek i wtorek Izba Lordów zajmie się ratyfikacją obydwu ustaw.

Waszyngton 14.XII. St. Zjednoczone zaprosiły 15 państw do wzięcia udziału w międzynarodowej konferencji celnej. Zaproszono W. Brytanię i jej dominia, Sowiety, Francję, Belgię, Holandię, Czechosłowację i Brazylię.

EKSTERMINACJA ŻYDÓW PRZEDSTAWIONA W NORYMBERDZIE

Norymberga 14.XII. Prokuratorzy amerykańscy przedstawiali wczoraj międzynarodowemu trybunałowi w Norymberdze w jaki sposób Niemcy przeprowadzali eksterminację Żydów. Jednym z najciekawszych dokumentów jakie zostały odczytane na sali sądowej był raport generała S.S. Stroopa o powstaniu w ghetcie warszawskim. Dla zgniecenia tego powstania Niemcy musieli użyć 13 jednostek wojska i SS. Raport podkreśla, iż Himmler wydał rozkaz zniszczenia całego getta w kwietniu 1943 r. Niemcy wysadzali w powietrze i podpalali dom po domu. Powstanie zakończyło się dopiero 16 maja, kiedy to wysadzono w powietrze synagogę warszawską. W czasie powstania wymordowano 56 tysięcy Żydów. Raport kilkakrotnie podkreśla, że obok Żydów walczyli również i Polacy, a na Placu Muranowskim, który był centrum powstania, powiewały flagi polskie i żydowskie. Pierwsze natarcie niemieckie na ghetto zostało wspólnie odparte przez Żydów i Polaków, przez zastosowanie dobrze przygotowanego skoncentrowanego ognia. Inny dokument omawia ofertę szefa Gestapo na Węgrzech, który zaproponował zwolnić milion Żydów węgierskich za opłatą 2 dolarów od głowy. Kiedy rokowania się rozbiły 475 tys. Żydów zostało deportowanych do obozów koncentracyjnych.

Dachau 14.XII. Amerykański sąd wojenny skazał 36 z pośród 40 oskarżonych dozorców obozu koncentracyjnego w Dachau na karę śmierci przez powieszenie. Jeden został skazany na dożywotnie więzienie, a 3 otrzymało po 10 lat. Po odczytaniu wyroków większość oskarżonych zachowywała się cynicznie.

NOWE KREDYTY AMERYKAŃSKIE DLA UNRRA

Waszyngton 14.XII. Komisja spraw zagranicznych senatu amerykańskiego uchwaliła wniosek o przyznaniu UNRRA nowego kredytu w wysokości 1250 milionów dolarów. Obecnie projekt ten przechodzi do senatu, który rozpatrywać go będzie w przyszłym tygodniu. Jeżeli zostanie przyjęty przez obie izby, to UNRRA będzie mogła przedłużyć swą działalność w roku 1946.

Helsinki 14.XII. Finlandia otrzymała od St.Zjednoczonych pożyczkę na zakup bawełny w wysokości 4, 5 milionów dolarów.

PRZED EWAKUACJĄ WOJSK Z LEWANTU

Bejrut 14.XII. W dniu 21 grudnia br. rozpocznie się tu angielsko-francuska konferencja wojskowa, celem ustalenia szczegółów ewakuacji wojsk obydwu państw z Syrii i Libanu, zgodnie z ogłoszonym wczoraj w Londynie i Paryżu porozumieniem. Przypuszczalnie ewakuacja pierwszych oddziałów nastąpi jeszcze w bieżącym roku ale ostatnie oddziały opuszczą oba kraje prawdopodobnie nie wcześniej niż w marcu. Kwestja stałych baz francuskich w Syrii i Libanie będzie zdecydowana przez Org.Zjedn.Narodów.

KRÓL JERZY VI SKOŃCZYŁ 50 LAT

Londyn 14.XII. W dniu dzisiejszym król Jerzy VI skończył 50 lat. Żadne uroczystości w związku z tą rocznicą nie są przewidziane.

WSPÓŁPRACOWNIK MIKOŁAJCZYKA ZAMORDOWANY

Nowy Jork 14.XII. Radiostacja systemu Columbia donosi z Warszawy, że zamordowany tam został niejaki Ścibiorek, którego określono jako bliskiego współpracownika Mikołajczyka. Radiostacja stwierdza, iż fala mordów na tle politycznym mnoży się w Polsce.

NA WIOSNĘ WYBORY WE WŁOSZECH

Rzym 14.XII. Premier de Gasperi potwierdził zapewnienia poprzedniego rządu, że wybory do zgromadzenia konstytucyjnego odbędą się na wiosnę. Wyraził on zadowolenie z powodu przekazania władzom włoskim administracji nad obszarem niemal całego kraju i domagał się zmiany postanowień zawieszenia broni, które są już przedawnione.

ATAK NA POLITYKĘ AMERYKAŃSKĄ W CHINACH

Londyn 14.XII. Wczoraj w Izbie Gmin jeden z posłów z Partii Pracy ostro zaatakował politykę amerykańską

w Chinach, oświadczając, iż jest ona równoznaczna z "agresją gospodarczą". Twierdził on, iż St.Zjednoczone udzielają Czang Kai Szekowi czynnego poparcia w jego walce z komunistami i zezwalają mu na użycie wojsk, które poprzednio były na usługach Japończyków. Minister Noel Baker zaprzeczył tym zarzutom, twierdząc, iż St.Zjednoczone nie dążą do podporządkowania sobie rządu chińskiego i nie zamierzają prowadzić w Chinach polityki bez porozumienia z innymi mocarstwami.

STANOWISKO ŻYDÓW I ARABÓW WOBEC KOMISJI JESZCZE NIEJEST

Jerozolima 14.XII. Wczoraj ogłoszona została deklaracja Wewnętrznej Rady Syjonistycznej, która odrzuca wszystkie punkty oświadczenia Bawina i wypowiada się za stworzeniem w Palestynie państwa żydowskiego. O stanowisku Żydów wobec anglo-amerykańskiej komisji badawczej zadecyduje Agencja Żydowska. Również Wysoki Komitet Arabów Palestyńskich nie zdecydował jeszcze czy będzie bojkotować tę komisję.